

Temat: Polska w przededniu II wojny światowej.

PROBLEM PRZYNALEŻNOŚCI ZAOLZIA

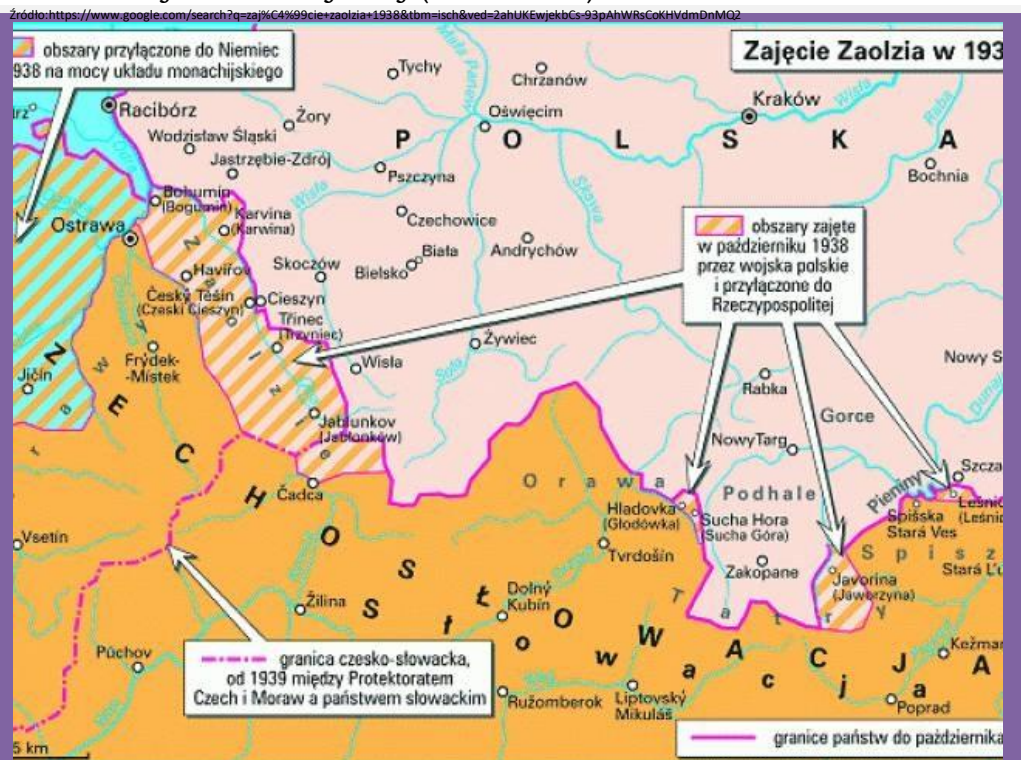
Śląsk Cieszyński powrócił do Polski szybciej niż Kraków. Już 19 października 1918 roku społeczność polska powołała tu **Radę Narodową Księstwa Cieszyńskiego**. Słynny wiec niepodległościowy, który odbył się w Cieszynie 27 października 1918 roku, legitymował tę władzę.

1. Zaolzie – polska etnicznie i uprzemysłowiona część Śląska Cieszyńskiego zagarnięta w 1920 r. przez Czechosłowację

Zajęcie Cieszyna 1938 rok

2. Postanowienia konferencji monachijskiej (IX 1938 r.) wobec Czechosłowacji

Zajęcie Zaolzia przez Polskę 1938 rok

a. przyjęcie przez rząd czechosłowacki polskiego ultimatum z żądaniem zwrotu Zaolzia

b. wkroczenie oddziałów polskich na Zaolzie – 2 X 1938 r.

Ludność Zaolzia z entuzjazmem przyjęła przyłączenie do Polski.

Skutek: negatywna reakcja międzynarodowa na wkroczenie wojsk polskich na terytorium Zaolzia – izolacja polityczna Polski

Źródło: <https://www.google.com/search?q=za%C4%99cie+zaolzia+1938&tbn=isch&ved=2ahUKEwjekbCs-93pAhWRsCokHVdmDnMQ2>

2 października 1938 r. Wojsko Polskie wkroczyło na Zaolzie

NIEMIECKIE ŻĄDANIA WOBEC POLSKI

3. Propozycje rozwiązania kwestii spornych złożone ambasadorowi polskiemu w Berlinie Józefowi Lipskiemu przez Joachima von Ribbentropa

Józef Lipski

Joachim von Ribbentrop

ŻĄDANIA NIEMIECKIE

- ❖ zgoda na włączenie Wolnego Miasta Gdańska do III Rzeszy
- ❖ przeprowadzenie eksterytorialnej autostrady i linii kolejowej łączących III Rzeszę z Prusami Wschodnimi
- ❖ propozycja przystąpienia Polski do paktu antykominternowskiego

Przedstawione przez stronę niemiecką żądania dotyczyły włączenia Gdańska do Rzeszy (z zagwarantowaniem polskich praw gospodarczych na terenie miasta), przeprowadzenia przez Pomorze eksterytorialnej linii kolejowej i autostrady oraz przystąpienia Polski do tzw. paktu antykominternowskiego. W zamian Berlin proponował gwarancję wspólnej granicy i przedłużenie na 25 lat paktu o nieagresji. 19 listopada ambasador Lipski, działając z polecenia ministra Becka, odrzucił niemiecki projekt, proponując zamiast niego zawarcie "bilateralnego układu polsko-niemieckiego gwarantującego egzystencję Wolnego Miasta Gdańska", zastępującego kontrolę Ligi Narodów.

DEKLARACJE

- ❖ gwarancje dla istniejącej granicy polsko-niemieckiej
- ❖ specjalne uprawnienia w Gdańsku
- ❖ przedłużenie paktu o niestosowaniu przemocy o 25 lat
- ❖ poparcie dla polskich dążeń uzyskania wspólnej granicy z Węgrami

Józef Beck

Na początku stycznia 1939 r. przebywający w Niemczech minister Beck przeprowadził rozmowy z Hitlerem i Ribbentropem, w czasie których ponownie zdecydowanie odrzucił niemieckie żądania. Po powrocie do Warszawy, 8 stycznia spotkał się na Zamku Królewskim z prezydentem Ignacym Mościckim i marszałkiem Edwardem Śmigłym-Rydzem, ostrzegając ich o niepokojącej sytuacji, która może prowadzić do wojny. Józef Beck odrzuca żądania Hitlera

4. Ponowienie propozycji niemieckich w marcu 1939 r.

21 marca 1939 r., tuż po ogłoszeniu przez Słowację secesji oraz zajęciu Czech i Moraw przez Wehrmacht, minister Ribbentrop w sposób stanowczy ponowił wobec ambasadora Lipskiego dotychczasowe żądania. Udzielona pięć dni później odpowiedź strony polskiej była odmowna.

5. Stanowcze odrzucenie żądań niemieckich przez Polskę

5 maja 1939 r. minister spraw zagranicznych Józef Beck odpowiedział w Sejmie na wypowiedzenie przez Hitlera paktu o nieagresji. Przemówienie zakończył słowami:

"My w Polsce nie znamy pojęcia pokoju za wszelką cenę. Jest jedna tylko rzecz w życiu ludzi, narodów i państw, która jest bezcenna: tą rzeczą jest honor".

DZIAŁANIA DYPLMATYCZNE

- Zacieśnienie współpracy z Wielką Brytanią i Francją

31 marca 1939 r. brytyjski premier Neville Chamberlain, po wcześniejszych konsultacjach z ministrem Beckiem, przemawiając w Izbie Gmin oświadczył, że *"na wypadek jakichkolwiek działań wojennych mogących wyraźnie zagrozić niepodległości Polski i które by rząd polski uznał (...) za konieczne odeprzeć przy użyciu swych narodowych sił zbrojnych, rząd Jego Królewskiej Mości będzie czuł się zobowiązany do udzielenia rządowi polskiemu natychmiastowego poparcia, będącego w jego mocy"*.

6 kwietnia 1939

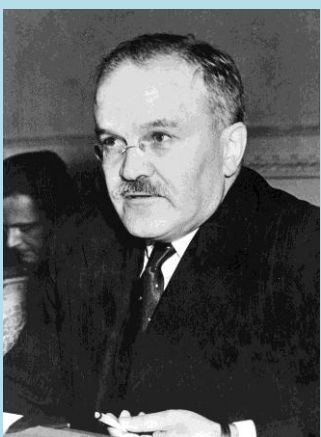
Na początku kwietnia w czasie wizyty ministra Becka w Londynie jednostronna gwarancja brytyjska dla Polski została przekształcona w obustronne zobowiązania. Wkrótce do brytyjskich gwarancji przyłączyła się również Francja.

- Wypowiedzenie przez III Rzeszę paktu o niestosowaniu przemocy – 28 kwietnia 1939 r.

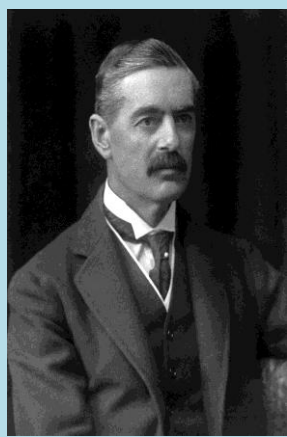
28 kwietnia 1939 r. przemawiając w Reichstagu Adolf Hitler wypowiedział podpisany w 1934 r. polsko-niemiecki pakt o nieagresji, stwierdzając, że zawarte przez Polskę i Wielką Brytanię zobowiązania gwarancyjne są z nim sprzeczne.

- Niemiecko-radziecki pakt o nieagresji 23 sierpnia 1939 r.

23 sierpnia 1939 r. Joachim von Ribbentrop i Wiaczesław Mołotow, przedstawiciele dwóch totalitarnych mocarstw - III Rzeszy i Związku Sowieckiego, podpisali w Moskwie **pakt o nieagresji wraz z tajnym protokołem składający się z czterech punktów**. Drugi punkt, bezpośrednio dotyczący Polski, brzmiał następująco: "W wypadku terytorialnych i politycznych przekształceń na terenach należących do Państwa Polskiego granica stref interesów Niemiec i ZSRS przebiegać będzie w przybliżeniu **po linii rzek Narwi, Wisły i Sanu**. Kwestia, czy w obopólnym interesie będzie pożądanym utrzymanie niezależnego Państwa Polskiego i jakie będą granice tego państwa, będzie mogła być ostatecznie wyjaśniona tylko w toku dalszych wydarzeń politycznych. W każdym razie oba rządy rozstrzygną tę kwestię na drodze przyjaznego porozumienia".

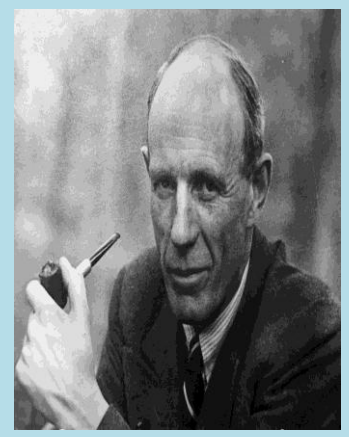
Wiaczesław Mołotow

Neville Chamberlain

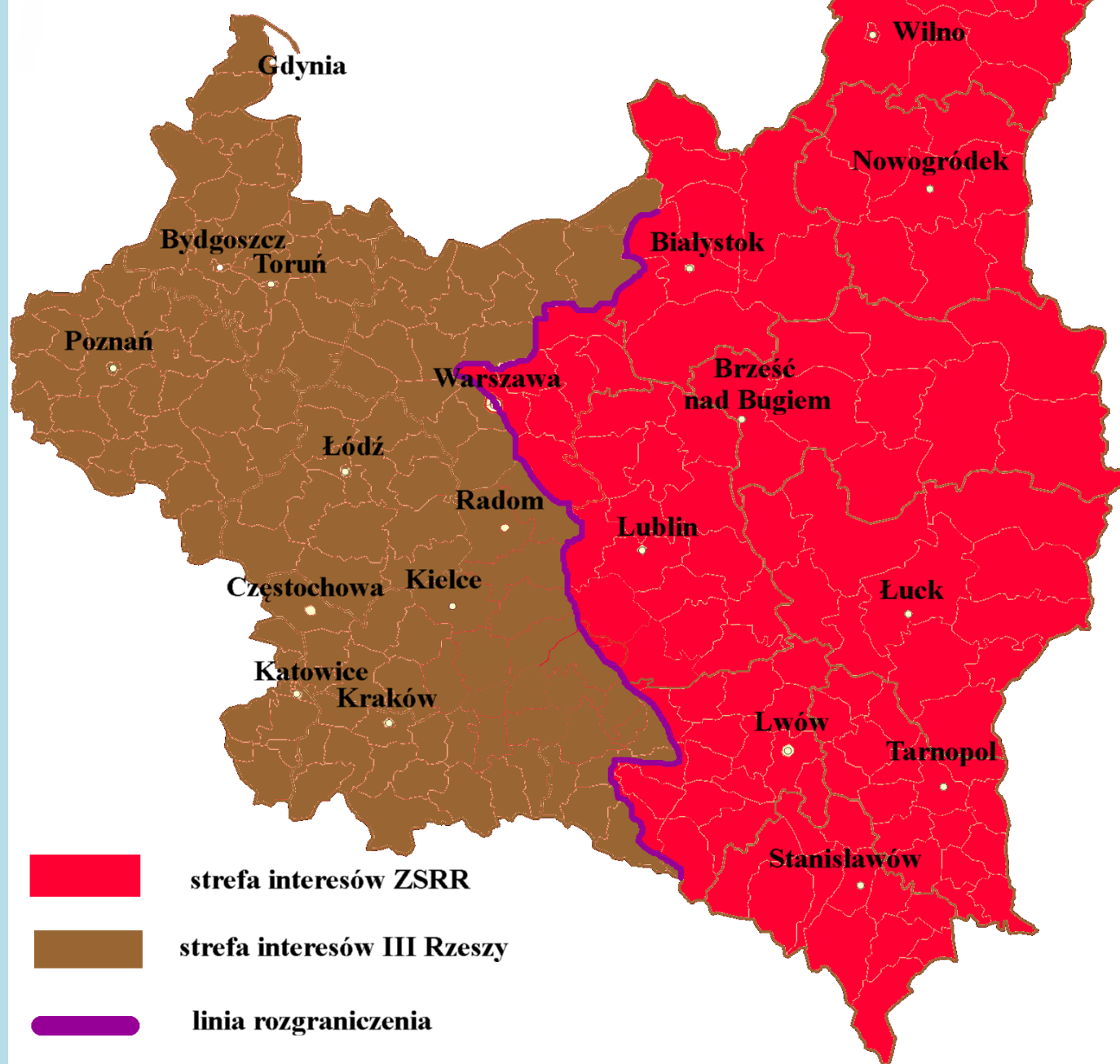

Edward Raczyński

Edward Halifax

Rozgraniczenie stref interesów ZSRR i III Rzeszy na terytorium II Rzeczypospolitej 23 08 1939

Źródło: <https://www.google.com/search?q=rozgraniczenie+stref+ZSRR+i+Niemiec&tbn=isch&ved=2ahUKewi1qY0t-93pAhXKwCoKHQvbCOKQ>

- zawarcie polsko-brytyjskiego sojuszu polityczno-wojskowego – 25 sierpnia 1939 r.

Polsko-brytyjski układ sojuszniczy – traktat sojuszniczy zawarty **25 sierpnia 1939 roku** pomiędzy Wielką Brytanią a Polską. W imieniu rządów polskiego oraz brytyjskiego podpisali go ambasador Rzeczypospolitej w Wielkiej Brytanii Edward Raczynski oraz sekretarz spraw zagranicznych Wielkiej Brytanii lord Edward Halifax. Umowa zawierała osiem artykułów jawnych oraz 4 artykuły tajne.

6. Utworzenie Funduszu Obrony Narodowej

7. Utworzenie Funduszu Obrony Morskiej